

Arrangörslyftet

En genomlysning av arrangörsläget
i Vänersborgs kommun våren 2019

Innehåll

Projektets parter	3
Varför lyfter vi arrangörer?	4
Arrangörslyftet	5
Kommunal organisation och styrning	8
Arrangörer	10
Drivkrafter	14
Stöd och bidrag	16
Samverkan	20
Lokaler och scener	23
Marknadsföring	26
Fem öppna frågor till arrangörerna	28
Två frågor från kulturförvaltningen	33
Avslutande ord	37
Utvecklingsinsatser	39
Bilagor	44

Projektets parter

Vänersborgs kommun med sina ca 39 000 invånare är regionhuvudstad i Västra Götaland och medlem i Fyrbodals kommunalförbund. Kommunen består av centralorten Vänersborg samt orterna Brålanda, Frändefors och Vargön med omgivande landsbygd.

Kultur i Väst är en av Västra Götalandsregionens två kulturförvaltningar och erbjuder insatser i form av rådgivning, handledning och inspiration för kommuner och kulturaktörer genom exempelvis fortbildning, kurser, konferenser och utvecklingsprojekt.

Utanför Timjans lokal i Vänersborg

Varför lyfter vi arrangörer?

Med arrangörer avses personer och/eller organisationer som arrangerar kulturhändelser för en offentlig publik.

Vi möter ofta strukturer där många aktörer drar nytta av kulturarrangörers insatser men få formulerar värdet av deras engagemang. De ideella timmar som arrangörerna lägger ner för att få till stånd kulturarrangemang utgör grunden för vårt offentliga kulturutbud. De står för såväl mötesplatser där kultur möter invånare och invånare varandra som för arbetstillfällen för konstnärer och artister. Kunskapen om arrangörer och de strukturer som omger dem kan därför vara i behov av att aktualiseras så att arrangörer i större mån värderas utifrån deras viktiga insats.

Vi vet genom forskning att kultur spelar en grundläggande roll för livskvalitet för invånare och attraktionskraft för kommuner*. Genom att skapa platser och tillfällen där invånare kan mötas bidrar arrangörerna till det som man kan kalla ”samhällets kitt”, det som får oss att känna oss hemma, delaktiga och välkomna i en bygd eller i en kommun.

Begrepp som ”platsutveckling” används flitigt till exempel inom kommuners arbete med utvecklingsprojekt och lokal attraktivitet. Det är ett ord som också vi använder när vi arbetar med Arrangörslyftet, då som en bred term för vår övertygelse om att lokala ideella krafter kan vara viktiga aktörer i arbetet att undgå nedläggningar, få invånare att vilja bo kvar eller för att levandegöra kulturarv och platser. Att vara redskap för platsutveckling är inte kulturarrangörens huvudsyfte men utan ett livligt kulturliv skapas inga attraktiva platser. Genom att arbeta med kultur- och arrangörstrukturer kan man främja möjligheter för de som vill bo, leva och verka lokalt.

**se sammanställning av forskningsrapporter på www.kulturivast.se/samhallsutveckling/argument-for-kultur*

Arrangörslyftet

Arrangörslyftet är ett projekt där vi undersöker hur kulturarrangörer i Västra Götaland på mest relevanta och effektiva sätt kan främjas. Detta görs genom en genomlysning av vilka förutsättningar, hinder och möjligheter arrangörer har när de verkar i sina kommuner.

Huvudsyftet med Arrangörslyftet är att synliggöra ideella kulturarrangörer som en viktig förutsättning för kulturlivet och för kommunens lokala utveckling. Genomlysningens fokus är att lyfta olika perspektiv och möjliga insatser för att stärka strukturerna för dessa viktiga aktörer.

Tidigare har projektet genomförts i Tanum, Vara, Uddevalla, Götene och Åmål. Rapporter från dessa finns att läsa på Kultur i Västs hemsida.

Vi tror att Arrangörslyftet ger värdefulla ingångar i samtal kring kommunens arbete med arrangörsutveckling och för diskussioner kring arrangörers värde för kommunen.

Metod och insamling av information

Projektet påbörjades genom samtal med verksamhetschef och kultursamordnare på Kultur- och fritidsförvaltning som hanterar kulturfrågor (och som vi hädanefter lite mer kortfattat benämner kulturförvaltningen) för att skapa relevans och fånga upp förväntningar och behov. Sedan följde insamling av information – hur ser ideella och offentliga strukturer ut, vilka aktörer finns, vilka bör vi prata med? Under veckorna 12 och 13 2019 var vi, två konsulenter för arrangörsutveckling från Kultur i Väst, på plats i Vänersborg för intervjuer.

Vi har även hämtat information ur bland annat följande källor:

- Vänersborg.se
- “Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet”

- **“Kriterier för bidrag inom Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde”**
- **Lathund_Kulturveckan**
- **Kulturplan 2014-2016**
- **Vänersborg Kommunguide 2018/2019**
- **Wikipedia**
- **Mål- och resursplan Vänersborg 2019-2021**

Vi kontaktade arrangörer och andra intressenter för att boka möten och intervjuade sedan sammanlagt 37 aktörer – arrangörer, tjänstepersoner, studieförbund, lokalhållare och föreningar. Sju intervjuer gjordes via mail eller telefon, resten vid personliga möten. Rapporten baseras på dessa cirka 33 intervjutimmar. Efter veckorna i Vänersborg följde bearbetning av insamlat material med reflektioner och framtagande av förslag på insatser samt arbete med presentation och överlämning.

Vi vill vara tydliga med att det är arrangörernas/aktörernas egna röster som redovisas. Vi själva reflekterar sedan utifrån samtalen och intervjuerna. Förslagen på insatser som vi presenterar bygger på intervjuerna och våra reflektioner.

Vi är medvetna om komplexiteten i kommunala strukturer och förutsättningar för ideell verksamhet och att vi under ett sådant här projekt inte kommer i kontakt med alla arrangörer eller hinner lyssna på alla argument och perspektiv. Vi tror dock att Arrangörslyftet ger värdefulla ingångar i samtal kring kommunens arbete med arrangörsutveckling och för diskussioner kring arrangörers värde för kommunen.

Se bilaga 1 Representanter vi mött, bilaga 2 Arrangörer i Vänersborg, bilaga 3 Intervjufrågor

Lampbyte i Gestad Bygdegård

Sju områden

Vi har gjort en avgränsning till sju områden som vi menar är viktiga för analys av förutsättningarna för lokalt arrangörskap. Därutöver har vi ställt ett antal öppna frågor till arrangörerna samt behandlat frågor från kulturförvaltningen.

1. Kommunal organisation och styrning

Planläggning och politisk styrning ser olika ut i kommuner men bestämmer hur kommunen organiserar sin kulturverksamhet.

2. Arrangörer

Arrangörernas sammansättning, engagemang och möjligheter är viktiga faktorer som tillsammans med kulturförvaltningens arrangörskap utgör kulturutbudet i kommunen.

3. Drivkrafter

Arrangörernas drivkrafter är lika ofta att skapa mötesplatser som att presentera konstnärligt innehåll. I arbetet att värna arrangörernas verksamhet så är förståelse för drivkrafterna av största vikt.

4. Stöd och bidrag

Vilka stödsystem som omger arrangörer och vilka bidrag som finns att söka från kommunen är av stor relevans för kulturarrangörers möjligheter att utvecklas och verka.

5. Samverkan

Samverkan mellan föreningar och mellan kommun och föreningar är viktiga faktorer för att tillvarata resurser och kompetens.

6. Lokaler och scener

De allra flesta arrangemang förutsätter lokaler eller scener - arenor där invånare möter varandra och kulturen.

7. Marknadsföring

Att nå ut med sitt engagemang och arrangemang, det vill säga att meddela sig med publiken och informera om sina aktiviteter är ofta av högsta prioritet för arrangören.

1. Kommunal organisation och styrning

Planläggning och politisk styrning ser olika ut i kommuner men bestämmer hur kommunen organiserar sin verksamhet. För verksamma inom den kulturpolitiska sektorn är det ofta kulturstrategier, kulturplaner och andra styrdokument som ger riktning för offentlig kulturverksamhet.

I Vänersborg organiserar man kulturen under en kultur- och fritidsförvaltning, vilken arbetar mot kultur- och fritidsnämnden och leds av en förvaltningschef. Under sig har förvaltningschefen verksamhetsområdena Evenemangs- och konceptutveckling, Fritid, Kultur samt Musik.

Området Kultur består av enheterna kulturutveckling, bibliotek, danspoolen, konsthall och ung kultur/Timjan. Bibliotekets verksamhet finns i Vänersborgs centrum, Brålanda, Frändefors och i Vargön. Danspoolens personal bedriver verksamhet inom hela Fyrbodalsområdet. Konsthallens verksamhet bedrivs i Folkets hus. Verksamheten ung kultur/Timjan innefattar öppna kulturaktiviteter för barn och unga. Verksamhetsområde Musik innefattar musikskola och musikakademin. Musikskolan har egna lokaler i Brålanda, Vargön och Vänersborg.

Informationen ovan är hämtad från www.vanersborg.se

Hos Vänersborgs kommun finns ett antal dokument som på olika sätt berör och påverkar hur kulturförvaltningen ska bedriva verksamhet och utföra sina olika uppdrag. Bland annat hittar vi reglemente för Kultur- och fritidsnämnden samt styrdokument som biblioteksplan 2017-2020, kriterier för bidrag inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde samt för kulturpris och kulturstipendium. När vi efterfrågar eventuell kulturplan hänvisas vi till Med kultur genom hela livet - kulturplan för Vänersborgs kommun 2014-2016. Vi uppfattade att kulturplanen inte förankrats politiskt i någon nämnd samt att någon ny plan efter 2016 inte tagits fram med hänvisning till en politisk vilja att arbeta med den gemensamma mål- och resursplanen även för kulturen.

Minnen på en husvägg

Reflektion

Frånvaron av kulturpolitiska styrdokument i Vänersborg har förstås sina orsaker men vi har under andra arrangörslyft sett hur skarpa dokument kan stärka kulturens, och därmed arrangörernas, roll i en kommun. Politiskt förankrade dokument är viktiga för att stötta tjänstepersonerna att prioritera och strukturera verksamheten och långsiktigt kan handlingsplaner med tidsangivelser och namngivna befattningar/enheter/sektorer per insatsområde vara än mer stärkande. Detta kan framför allt vara ett sätt att synliggöra vilka personella resurser som krävs samt förtydliga samband mellan kulturen och andra sektorer. De pekar även på relationen mellan ambition och reella möjligheter och kan skapa tydlighet i dialogen gentemot målgrupper då man kan visa på politiskt antagna prioriteringar och i bästa fall hänvisa till långsiktiga utvecklingsinsatser. De som påverkas av dessa styrdokument, det vill säga invånare, arrangörer, utövare och andra intressenter har då också möjlighet att ställa rätt frågor till och relevanta krav på kommunen/kulturförvaltningen.

Vänersborg är välkänd för sin satsning på klassisk musik och skriver på sin hemsida att man "siktat på att bli Sveriges bästa musikkommun". En sådan satsning skulle både kunna stärkas men även beskrivas på ett tydligare sätt om man ser motsvarande vilja formulerad i politiska styrdokument.

En stödjande insats för förtroendevalda med ansvar för kulturfrågor kan ofta stärka kulturens och kulturarrangörers förutsättningar i en kommun. Kulturen omfattar allt från bibliotek, kulturarv och konstarter till mer populärkulturella uttryck som till exempel spelkultur och som politiker behöver man inte vara sakkunnig på alla områden men det finns allmänna principer och lagar som kommit till framför allt för att behålla konsten och kulturens frihet vilket är en viktig förutsättning för demokratin.

2. Arrangörer

Arrangörernas sammansättning, engagemang och möjligheter är viktiga faktorer som tillsammans med kulturförvaltningens arrangörskap utgör kulturutbudet i kommunen.

I Vänersborg samsas ett antal aktörer som presenterar kulturutbud för invånarna. För att skapa större träffsäkerhet i de reflektioner och analyser vi gör av arrangörsläget och för att beskriva värdet av olika arrangörers insatser, gör vi en uppdelning av arrangörer i socialt och lokalt motiverade arrangörer - s.o.l-arrangörer och konst/kulturarrangörer.

S.o.l-arrangörer grundar sin verksamhet på att skapa mötesplatser och stärka lokala och sociala strukturer. Konst/kulturarrangörer drivs i första hand av konstnärliga motiv inom till exempel teater, dans, musik, konst, litteratur och film. Naturligtvis finns inga vattentäta skott mellan dessa arrangörsgrupper men vi ser att det finns grundläggande förutsättningar för olika arrangörer som ger anledning att ibland dela upp reflektioner kring deras behov och förutsättningar.

S.o.l-arrangörer grundar sin verksamhet på att skapa mötesplatser och stärka lokala och sociala strukturer. Konst/kulturarrangörer drivs i första hand av konstnärliga motiv inom till exempel teater, dans, musik, konst, litteratur och film.

Sammansättningen av arrangörer i Vänersborg liknar i många delar det vi mött i andra kommuner. Bland annat kan vi se en större mängd s.o.l-arrangörer på gles- och landsbygden medan konst/kulturarrangörer främst verkar i centralorten. Det är också, som i många andra kommuner, en generellt hög medelålder bland de ideella arrangörerna.

Anläggningen Restad gård som varit en stor mottagare av flyktingar har även påverkat Vänersborgs arrangörliv. Vi möter ovanligt många nyanlända som i föreningsform engagerat sig för kultur.

Vad arrangerar man?

Det finns ett flertal konst/kulturarrangörer i Vänersborg som arrangerar bland annat musik inom olika genrer, föredrag, utställningar, film och teater. Som exempel kan vi nämna en aktiv musikförening som arrangerar ett stort antal konserter per säsong, en riksteaterförening, en Folkets Husförening och flera aktörer som arrangerar konst via egna gallerier.

S.o.l-arrangörerna i Vänersborg arrangerar författardagar, musikcafé, loppisrundor, dansverksamhet, lovaktiviteter, teater, utställningar, musik, bygdefester, studiecirkel, föredrag, filmkvällar, dockteater, midsommarfiranden och högläsningar och man arrangerar ideellt även firande av till exempel nationaldagen. Även dessa arrangörer presenterar då och då professionell kultur genom bland annat Göteborgsoperan och filmvisningar.

I Dalaborgsparken arrangeras sommardans

Kommunen som arrangör

Kommuner är ofta stora arrangörer både inom skola, omsorg och för en allmänhet. När vi arbetar med Arrangörslyftet tittar vi just på vilka aktörer som arrangerar vad, vilka arrangemang kommunerna har ansvar för och inom vilka områden det ideella kulturlivet arrangerar. Vi undersöker om kommunens verksamhet uppfattas komplettera eller konkurrera med de fria aktörernas och hur balansen ser ut mellan kommunens främjande arbete och eget arrangerande.

Kulturförvaltningen i Vänersborg är en stor arrangör med brett kulturutbud. På biblioteket arrangeras till exempel uppläsningar, musik, film och bokcirklar tillsammans med språkcafé och författarbesök. På konsthallen arrangerar man utställningar, workshops och någon gång scenkonst och på kommunens ungdomshus bland annat VBG dance festival. Barn- och ungdomskultursamordnaren arrangerar kultur inom skola och förskola. Kulturförvaltningen arbetar för att öka intresset för dans och det finns en ambition att det ska bildas en arrangörsförening med fokus på att presentera dans. De står även för arrangemang som till exempel Dansens dag, lovaktiviteter, Kulturveckan, stadsfestivalen Aqua Blå och på musikskolan arrangeras exempelvis musikaler och elevkonserter. Tillsammans med Trollhättan och Aurora Chamber Music arrangerar kulturförvaltningen även en kammarmusikfestival.

Reflektion

Vi kan konstatera att det finns ideella aktörer inom flera konstarter; film, konst, teater och olika musikgenrer. Vi reflekterar dock över avsaknaden av individuella arrangörer, enskilda eldsjälar och andra som arrangerar i andra former än de traditionella föreningsstrukturerna. Det kan ofta vara ungt engagemang i mer tillfälliga sammanslutningar som av olika orsaker väljer bort de traditionella systemen. Dessa arrangörer har en förmåga att locka ny publik genom att erbjuda utbud till grupper som inte identifierar sig, vare sig ålders- eller intressebaserat, med det utbud som annars presenterats. För att ha en möjlighet att stötta denna form av arrangörskap vill vi framhålla vikten av att man, redan innan efterfrågan väcks, samtalar kring hur den ska hanteras inom kommunens stödsystem. Om kulturförvaltningen vill kunna skapa eller möta en sådan efterfrågan är det bra att ha principer på plats.

Skrattande skolpublik på Vänersborgs Teater

Under Arrangörslyftet möter vi ofta de som vi kallar “professionella ideella”, i betydelsen att man antingen är väldigt driven arrangör eller att man har en stor arrangörsverksamhet. Det kan vara både konst/kulturarrangörer och s.o.l-arrangörer och dessa erfarna aktörer kan bära på erfarenheter som är värdefulla för många. En av dessa arrangörer i Vänersborg har provat lösningar kring exempelvis publikarbete och samverkan. De talar även om behov av att förnygra publiken och att de därför arbetar med lösningar som att “förband hämtas från folkhögskolor för att locka nya publikgrupper”. Man har även inlett samarbete med musklärare som får ta med elever till konserter. Erfarenheter som arrangörer får via bredd, storlek eller antal arrangemang är värdefullt för den enskilda föreningen men kan förmeras i sammanhang, till exempel arrangörsträffar, där de kan dela med sig av sin kunskap eller där erfarna arrangörer kan agera mentorer åt nyare medan de äldre kan inspireras av de yngres ingångar.

I kulturförvaltningens ambition och målsättning kring den egna arrangerande verksamheten finns flera viktiga ställningstaganden man kan fundera över och en av dessa är hur mycket arbetstid man bör ägna åt arrangemang i relation till den tid och möjlighet man har att jobba strategiskt med utvecklingsfrågor och främjande verksamhet. Detta är en diskussion som kan leda till att förvaltningen arrangerar mindre, mer eller annat utbud men som bidrar till en medvetenhet kring valen man gör som kommun med de dubbla rollerna; att presentera kultur för invånarna men också att främja och stötta andra aktörer som presenterar kultur.

En klassisk bygdegårdsscen i Västra Tunhem riggad för styrelsemöte

3. Drivkrafter

Arrangörerna drivs lika mycket av sociala orsaker - för att skapa mötesplatser, stärka platsen, orten, kommunen, invånare - som av kulturella och konstnärliga skäl. Vi kan inte tillräckligt betona betydelsen av de drivkrafterna. Det handlar förstås om värdet för individen, men även för alla som får ta del av resultatet.

De flesta konst/kulturarrangörer vi mötte i Vänersborg arrangerar antingen inom konst eller musik och där berättar man om drivkrafter som att stärka konstarten till exempel genom att “få visa bra konst” och “vi vill ha bra blues- och rockkonserter i Vänersborg”. En säger att “det enklaste svaret är levande musik, kontakt med artister och mellan artister och publik” men även här lyfts de mer sociala bitarna - det som engagemanget ger en själv och samhället i stort.

Dock är de flesta ideellt arrangerande föreningar vi möter i Vänersborg s.o.l-arrangörer. När vi ställer frågan kring vad det är som driver dem att arbeta ideellt blir svaret lika mycket ett småskrott som en lång suck, det är ett engagemang som är viktigt men som upptar mycket tid och kraft. Tätt sammankopplade med ideellt arbete nämner man anledningar som att man “måste ha nåt att göra” eller “för att erbjuda en mötesplats och underhållning till den lokala bygden”. Många pratar om det som en social drivkraft, att det skapar samhörighet, men också att “det är roligt att driva processer” och man ger även uttryck för att “det är viktigt att det finns ett fungerande föreningsliv på orten”. Vi träffade på representanter från civilsamhället som arrangerar utifrån “idén att presentera migranter för samhälle och arbetsmarknad”, andra talar om att “det är en glädje att lyckas genomdriva något”, “att göra något för att andra ska kunna ha roligt” och att ”man lär känna människor med samma grundvärderingar”.

Ideell tid

Vi frågade arrangörerna hur mycket tid som läggs på ideellt arbete för arrangemang inom deras verksamhet. Det handlar om allt från styrelsemöten och affischering till kaffekokning och artistbokning. En sammanräkning av tiden hos de vi mött visar att det i Vänersborg arbetas minst 18.000 timmar, det vill säga cirka nio årsarbetande* arrangörer uppdelat på en stor mängd ideellt engagerade människor inom alla konstformer och med engagemang för både social sammanhållning, platsutveckling och kulturella värden.

**Baserat på de intervjuades uppskattade ideella arbete i förhållande till antal arbetstimmar 2019 - 2024 timmar.*

Reflektion

Vänersborg kan tillgodoräkna sig arbetet av nio heltidsarbetande kulturarrangörer utan att det “kostar” mer än de stöd och bidrag som arrangörer får beviljade av offentliga medel. Vänersborgs kommun är som alla andra kommuner beroende av ideella insatser om man vill kunna presentera sig som en attraktiv plats med varierat kulturutbud och vi menar att det är viktigt att dessa aspekter lyfts vid de tillfällen politiken och tjänstepersoner beslutar i ekonomiska och andra strukturer där kulturarrangörer förekommer. Utan ideella arrangörer skulle det inte vara möjligt för en kommun att genomföra starka visioner om ett kulturliv för alla.

Västra Tunhems bygdegårdsordförande visar upp det unika uret

4. Stöd och bidrag

Kommunerna är den klart viktigaste finansiären av de lokala arrangörerna, om man bortser från arrangörernas egen ideella arbetstid. Inom kultursektorn är det oftast arrangörsbidrag som bidrar till utbud och även om många också arbetar utan offentliga stöd är det kommunens hantering av arrangörsfrågor och tilldelade bidrag som skapar en grund för arrangörer att verka lokalt.

I intervjuer kan vi höra att arrangörerna i Vänersborg generellt vet vilka stöd som finns och hur man ansöker om dessa.

2018 fick 28 föreningar ta del av grundbidrag och riktat verksamhetsbidrag med summor från 2000 till 150000 kronor. Två av föreningarna fick dessutom stöd för enstaka offentliga arrangemang och ytterligare två föreningar fick stöd för mångfalds- och integrationsinitiativ istället för grund- och verksamhetsbidrag. Föreningarna som får stöd representerar ett stort spektra inom kulturverksamheter - från föreningsarkiv, körer, orkestrar, bygdegårdar och byalag till musik-, konst, och teaterföreningar. 10-15 av föreningarna driver även arrangörsverksamhet och ett mindre antal är rena arrangörsföreningar. Kulturförvaltningen stöttar även flera av föreningarna genom subventionerade hyror eller delförvaltning av hus och lokaler.

En av arrangörsföreningarna har statligt stöd från Kulturrådet men ingen av arrangörerna uppger att de har regionala stöd. Föreningen KulturUngdom som har uppdrag att stötta unga initiativ i Västra Götaland har under de senaste tre åren gett bidrag åt två aktörer i kommunen. För icke föreningsanslutna arrangörer finns inga stöd att söka och det stöd som fanns inrättat för unga arrangörer, en typ av "snabb slant" har tagits bort då det inte användes i tillräckligt hög grad.

Ett antal av de arrangörer vi talade med har inte stöd från kulturförvaltningen av den enkla anledningen att de inte ansöker. Vissa av de som inte söker stöd tycker inte att det är "värt arbetstiden", andra har inte tänkt på att de kan söka stöd från kommunen. Några säger också att "det är inte så lätt att hitta information för nyanlända" samt "det krävs mycket administration för att få lite pengar från kommunen".

Flera efterfrågar större ekonomiska stöd, till exempel en aktör som berättade att "bidraget från kommunen har minskat radikalt genom åren trots att vi utökat vår verksamhet". Andra lyfter inte spontant ökad finansiering som ett starkt önskemål utan anser att de tillgängliga stöden är till god hjälp i deras verksamhet. De arrangörer som driver mer kostsam verksamhet där professionella konstnärer ska arvoderas uttrycker dock tydligt just finansieringen som en utmaning.

Kommunala bidrag för arrangörer i Vänersborg*

Startbidrag

När en ny förening bildas har denna möjlighet att söka startbidrag vars särskilda uppgift är att främja start av nya föreningar.

Grundbidrag

Grundbidragets särskilda uppgift är att stötta föreningarna med en ekonomisk plattform som är lika för alla föreningar samt bidra till att skapa stabila grundförutsättningar för medlemmarna och de ideella ledarna att driva och utveckla ideella föreningar.

Riktat verksamhetsbidrag

Syftet med det riktade verksamhetsbidraget är att bidra till att alla invånare ges likvärdiga möjligheter att ta del av arrangemang och/eller delta i föreningslivet. Bidrag kan sökas för löpande verksamhet, men också för riktade insatser. En del av bidraget hålls inne till dess att föreningen deltagit med någon form av engagemang under kommunens kulturvecka som arrangeras varje höst.

Enstaka offentligt arrangemang

Bidragets syfte är att stimulera till nytänkande och stärka föreningens arbete under pågående verksamhetsår. Arrangemanget ska genomföras tillsammans med minst en annan aktör, t ex annan förening samt äga rum inom Vänersborgs kommuns geografiska gränser.

Anläggningsbidrag

Syftet med bidraget är att så långt som möjligt garantera god tillgång till ändamålsenliga lokaler och anläggningar inom Vänersborgs kommun.

Mångfalds- och integrationsinitiativ

Bidrag till mångfalds- och integrationsinitiativ syftar till att stärka mångfalds- och integrationsarbetet i Vänersborgs kommun. Bidrag beviljas främst till småskaliga initiativ med huvudfokus att stärka mångfald och integration i Vänersborgs kommun.

**information hämtad från kommunens hemsida*

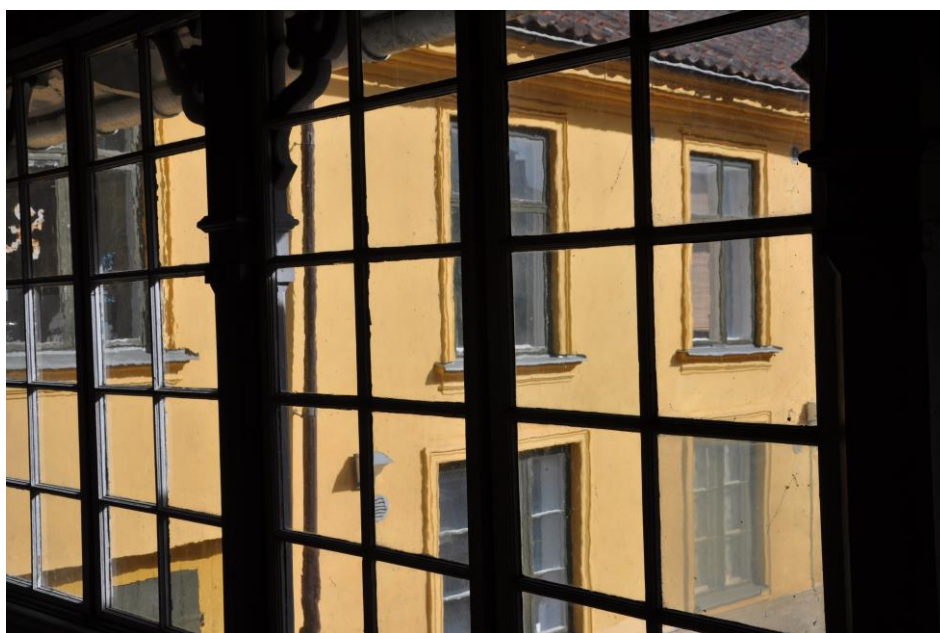
Andra stöd för arrangörer i Vänersborg

Evenemangsfonden

Med syfte att det ska skapas fler evenemang i kommunen förvaltas Evenemangsfonden av paraplyorganisationen Forum Vänersborg. Fonden är till för att främja arrangemang av kommunens kultur- och idrottsföreningar.

Studieförbund

Flertalet arrangörer har även olika stöd från studieförbund. Det rör sig om ekonomiska men främst administrativa stöd av olika slag.

På Edsgatan i Vänersborg samlas flera konst- och galleriföreningar

Reflektion

Vänersborg har ett stödsystem som verkar väl förankrat i arrangörsledet. På kommunens hemsida kommuniceras tydligt vilka stöd som finns att söka, med länkar till ytterligare information om hur man ansöker. Vi hittar dock ingen information om andra stödgivare än kulturförvaltningen, exempelvis region eller studieförbund. Vi kan heller inte se någon information om stöd för de arrangörer som inte är organiserade inom förening eller specifikt unga och nya arrangörer.

Att varianten av “en snabb slant” tagits bort som möjlighet för unga att söka snabba arrangörsbidrag har väckt förståelse hos vissa informanter och ifrågasättande hos andra. Någon tycker att det inte behövs ett stöd om det inte söks medan någon annan uttrycker att det måste finnas ett stöd att erbjuda till de unga som är intresserade, även om dessa unga är få och inte ständigt aktiva.

Under våra år med Arrangörslyftet har vi ofta kommit tillbaka till exemplet vi stötte på i Uddevalla kommun. Där finns ett stöd för unga - Giraffstödet - som förutom finansiering stöttar med coaching på alla nivåer och stöd och hjälp genom hela arrangemangsprocessen. De personella insatserna från kommunen var där minst lika viktiga som de finansiella, men båda beroende av varandra. Att kunna erbjuda stöd och finansiering är en viktig del i att sänka trösklarna för de unga som är intresserade av arrangörskap.

De arrangörer vi talat med som inte tar emot ekonomiskt stöd från kulturförvaltningen uppger att de inte heller blir kallade till möten där dialog förs mellan föreningar och kommun. Om det är så att kulturförvaltningens relation med föreningarna är avhängigt att förvaltningen finansierar verksamheten så kan det verka som att det inte är av godo att "stå på egna ben". Det är självklart att kulturförvaltningen behöver ha en relation med de verksamheter de finansierar, dock är det gynnsamt ur ett främjande- och samverkansperspektiv att även ha en levande dialog med de arrangörer som verkar utan finansiellt stöd från förvaltningen.

Det är positivt att det finns medel att söka som särskilt är vikta för att arbeta med integration och mångfald. Att de föreningar som driver integrationsarbete enbart verkar få stöd från integrationspotten men inte från grund- och riktat verksamhetsbidrag skulle dock kunna leda till en inlåsningseffekt där arbetet för integration, även om det inkluderar konstnärliga uttryck, så att säga "bara" blir en integrationsfråga.

Gul bänk på torget

5. Samverkan

Samtidigt som man verkar för att skapa ökade resurser för arrangörer och arrangörsutveckling i en kommun eller förening är det viktigt att arbeta effektivt och kreativt med de befintliga medel och styrkor man redan har. Ett verkningsfullt sätt är att skapa rutiner för samverkan mellan föreningar och mellan kommunen och föreningar, för att på så sätt sprida resurser till fler och över tid.

Vi har i våra intervjuer i Vänersborg inte sett någon stark efterfrågan på samverkan ideella arrangörer emellan. Samarbeten kring exempelvis publikarbete, resursdelning eller marknadsföring verkar inte ske i stor utsträckning. Däremot samverkar i stort sett alla informanter med studieförbund, lokalhållare, kommunen eller andra aktörer. De aktörer som själva också är lokalhållare, exempelvis Folkets Hus, samverkar i hög grad med andra.

Kommunen arrangerar årligen Kulturveckan, och under 2019 även den unga Kulturveckan, "Kultur19". Grunden i Kulturveckan är samverkan och innehållet skapas av en mängd olika arrangörer och aktörer, alla är välkomna att bidra. De arrangörer som har riktat verksamhetsbidrag från kulturförvaltningen villkoras med deltagande i Kulturveckan för att få utbetalt hela sitt stöd. Arrangörerna uppskattar generellt satsningen då de bland annat får möjlighet att nå ny publik. Vi kan dock också höra röster som "på kulturveckan förväntar sig kommunen att arrangörerna ska göra mer gratis" och "kommunen creddar inte, man marknadsförs inte som förening utan kommer bort".

Generellt är informanterna nöjda med samverkan med kulturförvaltningen, däremot uttrycker flera "någon form av tröghet", någon beskriver det som att "politiken sätter hinder i systemen" och man efterfrågar "tydligare strukturer hos kommunen både internt och externt". I några av samtalen påtalar man även frånvaron av styrdokument.

En s.o.l-arrangör menade att de samverkar "inte så mycket med kommunen förutom att vi får bullar vid 6e juni" medan en annan säger att de är "nöjda som det är, behöver inte annan samverkan". En informant menar att de "samverkar bra med kommunen, har bra dialog med kulturenheten" och en annan att "Vänersborgs kommun är verkligen öppen för samarbete". En röst säger att "det finns en form av vilja från kommunens sida som man inte ska förringa" men problematiserar ändå fortsättningen, "men har de rätt förutsättningar från politiken och budgetmässigt?"

Vi hör liknande resonemang från andra arrangörer som säger: “Det är svårt med politiken. Positivt bemötande från tjänstepersoner med sedan tar det stopp”, “Det finns mycket vilja och önskan om att föra dialog och så, men det blir sällan av, det blir en tummetott” och “det blir krånglig på vägen, mer rörigt än byråkratiskt”, “hur ser deras interna struktur ut, kanske osäkra mandat som skapar oro hos oss andra?” samt “det verkar inte finnas en utstakad riktning och tydlig vision - kanske saknas kulturplan?”. Till slut kommer det ett även konkret önskemål som svar på frågan om samverkan med kulturförvaltningen: “Varför har inte Vänersborgs kommun en 24-timmarspolicy på att svara på mail? Man skulle iallafall önska att man får någon form av livstecken, återkoppling!”

Brålanda väntjänst samverkar med många lokala aktörer

Vid frågan om konkurrens arrangörer emellan och med kommunens arrangörsverksamhet råder det delade meningar. Några ser ingen konkurrens och andra är tydliga i sin kritik och svarar att “vissa av kommunens evenemang i stan arrangeras av kommunala tjänstepersoner, men vi får inte ta del av det och det borde göras en översyn över vad kommunen satsar på och hur det kan stötts utanför centralorten på ett annat sätt“, något som vi tolkar som en upplevd konkurrens kring resurser. När det gäller konkurrens i form av arrangemangskrockar säger en annan arrangör att man kan känna av konkurrensen vid de kommunala arrangemang som inte är regelbundna, “det är mest i det som kommunen arrangerar några gånger per år, då kollar de inte av vad som händer hos andra” och “det behövs samordning av arrangemang i kommunen, det krockar”, “medvetenheten och viljan att samordna måste finnas, annars kommer man ingenvart”. Någon säger att “de mindre grejerna konkurrerar verkligen” medan en annan säger att “vi berikar varandra men man får vara ute i god tid för att få lokal, det finns inte så mycket lokaler”.

Reflektion

När vi talar med arrangörer hör vi ofta åsikter kring eller stark efterfrågan av samverkan, men under Arrangörslyftet i Vänersborg kan vi dock inte riktigt härleda svaren till behov av skarpa insatser i dagsläget. Generellt kan vi se att aktörerna är nöjda med den samverkan de redan har med några undantag. Hos några aktörer som verkar på landsbygden efterfrågades exempelvis samverkan i form av stärkta kommunala insatser vid större arrangemang. Vi kan se i Vänersborg, som i många andra kommuner, att flera återkommande evenemang som arrangeras av tjänstepersoner i centralorten i större grad arrangeras av ideella krafter när de sker på landsbygden. Vår erfarenhet är att dessa arrangörer är tacksamma mottagare av både uppmärksamhet, större fördelning av resurser och mer stöd genom samordning.

Informanterna anser generellt att det är lätt att ta kontakt med kommunala tjänstepersoner, man ser att kulturförvaltningens vilja och inställning är positiv men att det är svårare att behålla kontakten och få till återkoppling eller åtgärder. Vi framhåller alltid vikten av transparens, formella strukturer och stor tillgänglighet till tjänstepersoner och politik när vi möter den här sortens kritik av kommunal verksamhet, vare sig den är befogad eller obefogad.

Vi har genom åren kunnat se ett mönster i hur konst/kulturarrangörer och s.o.l-arrangörer upplever konkurrens på olika sätt. Ofta menar s.o.l-arrangörer att man inte konkurrerar eftersom man vänder sig till den lokala publiken som befinner sig inom en nära omkrets. Konst/kulturarrangörer har ofta behov att nå en större målgrupp och identifierar konkurrens utifrån det. Liknande mönster upplever vi i Vänersborg. S.o.l-arrangörer upplever överlag ingen stor konkurrens gentemot varandra eller kommunen medan konst/kulturarrangörerna oftare kan se att de vänder sig mot samma publik som övriga arrangörer och kulturförvaltningen men även som arrangörer i grannkommuner och storstäder.

Vi har inte sett att ideella arrangörer sinsemellan samverkar i någon större utsträckning. Om arrangörerna inte ser något behov av den samverkan så är det naturligtvis inte något som kan pådyvlas dem, men vi kan se ett stort värde om samtal kring detta ändå förs. Arrangörer har ofta både resurser som kan lånas/hyras ut, nätverk och publikgrupper som kan delas och kompetenser som skulle kunna stärka varandras verksamhet. En sådan samverkan förutsätter både förtroende och relation arrangörerna emellan, ett arbete som kommunen kan stötta men bara påverka i begränsad omfattning. Att samla arrangörer för att främja relation dem emellan kan dock stärka förutsättningar till mer långsiktig efterfrågan av samverkan.

6. Lokaler och scener

De allra flesta kulturarrangemang förutsätter olika former av lokaler eller scener och det är av vikt att behoven möts inte enbart utifrån det konstnärliga perspektivet utan även som ett svar på invånares behov av träffpunkter.

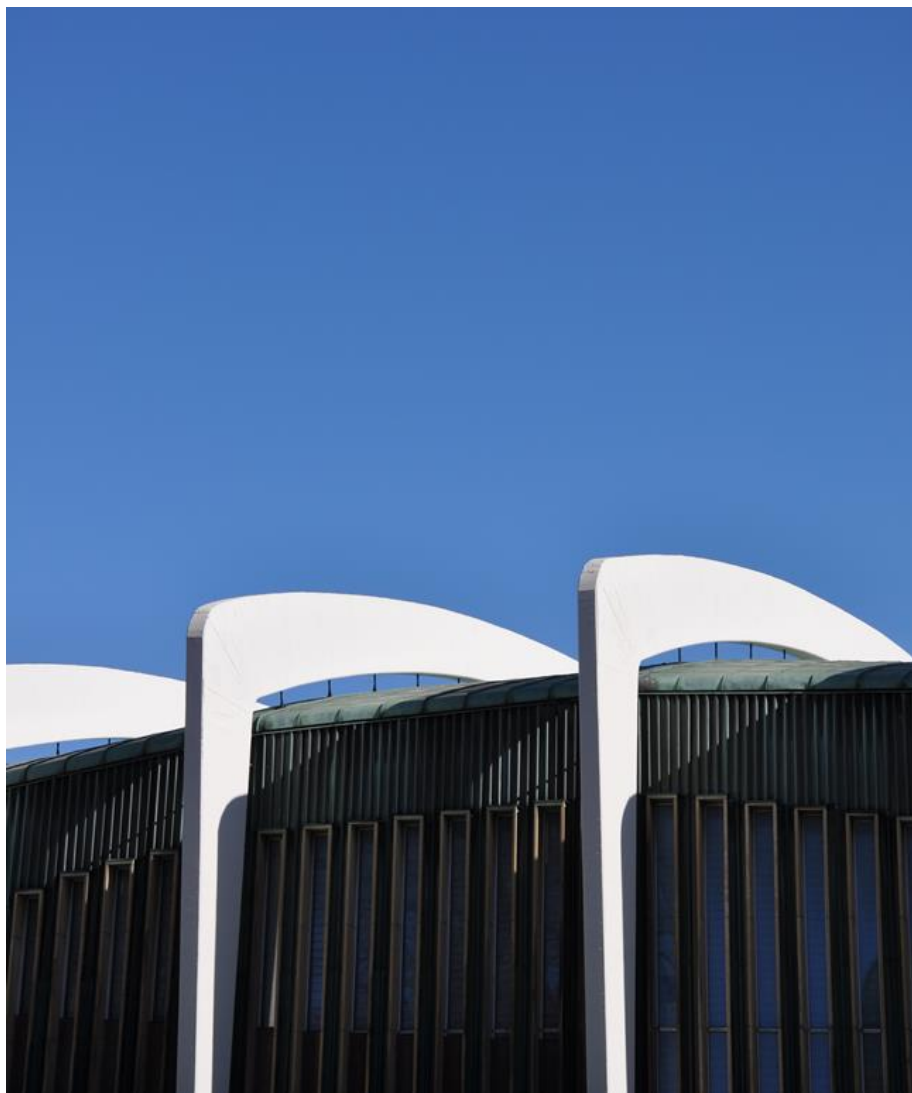
I Vänersborg arrangeras och presenteras kultur på många olika platser. I centralorten på bland annat Folkets Hus, biblioteket, Huvudnässkolans aula, Konsthallen, Dalaborgsparken, Vänersborgs Museum, Vänersborgs Teater, Stora Biografen, Quality hotel och i gallerier som exempelvis Galleri 3. I Vargön pratas det om Fyrkanten och utanför centralorten utgörs lokalerna främst av föreningsdrivna hus och scener såsom bygdegårdar och andra föreningslokaler. Restad Gård lyfts som en viktig plats för asylsökande, både som publik och som arrangörer. För och med unga arrangeras främst på de kommunala fritidsgårdarna och under sommartid utomhus i parken.

Ett antal föreningar, framför allt på landsbygderna, är lokalförvaltare som också hyr ut till andra. Många av lokalhållarna talar om att “vår största utmaning är att hålla vår bygdegård i gott skick, både för uthyrning och för att uppfylla kraven för våra arrangemang”. Det sammanfattar många lokalhållares tankar om att “en stor utmaning är att kunna anordna arrangemang som lockar besökare” och menar att själva lokalens fortlevnad är beroende av förmågan att locka besökare till arrangemangen.

Folkets Hus på centralorten används flitigt av flera arrangörer. Teatern i huset är kommunens och har investeringsbehov som uppges till viss del hindra en del av den verksamhet som skulle kunna ske.

Flera av arrangörerna vi talat med förvaltar sina lokaler tillsammans med kommunen eller får hyressubventioner som stöttning från kulturförvaltningen.

Att det saknas (musik/dans)scener med plats för mer än 2-300 personer har påpekats av flera vi mött. Någon lyfter att “det finns inget riktigt kulturhus i Vänersborg med ett helhetstänk som till exempel i Trollhättan” och en annan att “staden saknar lokaler, de funkade inte akustiskt, kring-lokalerna är undermåliga” men man ser också att det är “en stor investeringsfråga”. En aktör formulerar utmaningen att “mellanscenerna försvinner, de mellan fritidsgårdar och arenor, och då försvinner de banden och då försvinner engagemanget för livemusik”.

Huvudnässkolans aula – en framtida scen?

Flera lyfter Huvudnässkolans aula som en “oslipad diamant”. Där skulle enligt uppgift en “publik på 400-500 personer kunna uppleva kultur i en centralt belägen miljö, men det skulle kräva stora investeringar för att möjliggöra arrangemang med ljud- och miljömässig kvalitet”. Flera aktörer har lyft att det som någon lite ironiskt kallat “bandytemplet” har kostat på och “öst ur kommunens budget” och att “investeringsviljan i kulturens lokaler därefter är svag”.

Reflektion

Många vi talat med har varit nöjda med de lokaler som finns tillgängliga, andra har uttalat tydliga behov av större och bättre rustade lokaler. Det senare gäller främst de som arrangerar professionell scenkonst och musik i centrum. Behovet av lokaler för den typen av arrangemang lyftes även av kommunala representanter vilket tyder på att i fråga om behov så finns en samsyn mellan kommun och arrangörer.

Att många arrangörer också är lokalägare och lokalförvaltare är ett område värt att lyfta. Att lokalerna runt om i kommunen är levande och funktionella är en viktig faktor för att hålla både tätort och landsbygd levande. I dessa föreningsdrivna lokaler träffas människor för alla slags aktiviteter och platserna hyrs ofta ut, både till andra föreningar och privatpersoner. Lokalägarna främjar därigenom möjligheterna för lokalbefolkning att mötas. Vi kan inte nog betona värdet av mötesplatser i alla områden där människor bor och verkar, platser som på större orter ofta utgörs av kommunalt drivna öppna rum och av näringslokaler såsom caféer och barer. På landsbygden drivs platserna oftare av ideella krafter som ofta är åldrande och med ansvar för åldrande byggnader.

Biblioteken i de mindre orterna är inte de mötesplatser som centralbiblioteket är och erbjuder inte heller på samma sätt ytor för fria arrangörer att presentera kultur. Det centrala biblioteket används däremot flitigt för både kulturförvaltningens egna arrangemang, studieförbundens och de fria arrangörerna. Att se över om det finns intresse och potential för även de mindre biblioteken att utvecklas till träffpunkter kan vara ett sätt att möta den efterfrågan som vi mött i våra intervjuer kring mer kultur presenterad eller stöttad av kommunen på de mindre orterna.

Konsthallen huserar i Folkets Hus

7. Marknadsföring

Att nå ut med sitt engagemang och arrangemang, det vill säga att meddela sig med publiken och informera om sina aktiviteter är ofta av högsta prioritet för arrangören. Arrangörer har olika förutsättningar att nå ut och en viktig faktor för att lyckas är att använda befintliga resurser rätt, hitta sina målgrupper och använda rätt kanaler.

Arrangörerna vi mött i Vänersborg kommunicerar bland annat genom

- **Affischer och flyers**
- **Visit Trollhättan Vänersborg**
- **Sociala medier, främst facebook**
- **Vänersborgaren och 7 dagar - lokala gratistidningar**
- **Annonser**
- **Programblad och medlemsutskick**

De allra flesta arrangörerna, allra främst s.o.l-arrangörerna, marknadsför sig inom ett begränsat geografiskt område med fokus på den egna orten eller omgivande landsbygd. Några fokuserar även på Trollhättan och ytterligare några vänder sig mot fler delar av Dalsland.

En stor del av arrangörerna säger sig ha tillräcklig kompetens och möjlighet att utföra den marknadsföring de har behov av. Däremot påtalar många dyra annonskostnader som ett hinder i att nå ut. Ett antal av arrangörerna vi mötte anser sig ha kompetens nog att driva arrangemang, men inte kompetens nog att marknadsföra desamma. Någon arrangör säger "vi marknadsför hur mycket som helst men det är ändå aldrig nån som sett nåt".

Från kulturförvaltningen skickas nyhetsbrev ut med förvaltningens aktuella arrangemang. Någon arrangör lyfter att "kalendern med månadens kultur från kommunen osynliggör vissa geografiska områden". Några efterfrågar en bredare scanning och presentation av det lokala kulturlivet för dessa utskick så att man i kommunens nätverk även kan sprida övriga arrangörers verksamhet.

Vi har hört åsikter om kommunens hemsida och önskemål om att föreningslivet kunde lyftas fram mer där. Det efterfrågas synliggörande med "länkar till föreningarnas sidor så att fler arrangörer kan nås via kommunens sida". Någon säger också att det är svårt med kommunens hemsida, "det är svårt att navigera på hemsidan" och önskar att hemsidan överlag lyfter föreningslivet mer.

Att vara med i Visit och därigenom bli marknadsförd är en självklarhet för majoriteten av informanterna. De flesta små och stora arrangörer vi talat med lyfter en god relation till Visit och det verkar generera ett stort värde.

Vi hör att det efterfrågas en intern diskussion kring kulturförvaltningens egen kommunikation och en gemensam strategi kring att kommunicera både arrangemang och andra erbjudanden. Detta för att undvika att verksamheter blir utlämnade till att själva exempelvis "knåpa ihop affischer". Från arrangörerna hörde vi också efterfrågan på digitala affischtavlor för att synliggöra vad som är på gång hos kommunens arrangörer och kulturaktörer. En förteckning över de affischeringsmöjligheter som finns efterfrågas också.

Reflektion

Att kulturförvaltningen driver ett aktivt arbete med månadsutskick där arrangemang samlas och når ut är bra. Förvaltningen kan dock i detta sammanhang ha dubbla roller - som arrangör/medarrangör/finansiär av arrangemang men också som samhällsinformatör gentemot sina kulturintresserade invånare. Med nuvarande kommunikation tas det möjligtvis mindre hänsyn till den andra av dessa roller. Detta kan bli extra påtagligt när det finns vissa geografiska delar där kulturförvaltningen sällan arrangerar utbud. Självklart är innehåll i utskick ett val och det finns säkerligen många goda skäl att begränsa sig, vi vill dock skicka med ett angeläget önskemål av ett synliggörande av arrangörerna - både från dem som arrangerar med kulturförvaltningen och från dem som arrangerar självständigt från förvaltningen.

För de arrangörer som inte anser sig ha tillräcklig kompetens inom marknadsföring kan det vara bra att se över om kurser i marknadsföring kan vara en relevant insats. En kompetenshöjning inom marknadsföring blir ett sätt för kulturförvaltningen att främja att arrangemangen som faktiskt sker också kommer invånare till del, och att de medel som kommunen satsar på arrangemang ger bästa möjliga resultat.

Generellt hör vi bland tjänstepersoner och arrangörer en önskan om mer samordning av marknadsföringsinsatser. Vi påtalar ofta vikten av dialog vare sig det gäller att inte krocka/konkurrera med utbud eller hur man löser kulturförvaltningens samlade kommunikation och rekommenderar alltid att man arbetar fram tydliga strukturer för den dialogen, både internt och externt.

Fem öppna frågor till arrangörerna

En viktig del av Arrangörslyftet är att undersöka vilka förutsättningar arrangörerna själva tycker att de har. Under intervjuerna ställde vi frågorna: vad gör det enkelt att arrangera i Vänersborg, vad är det som gör det svårare, vilka utmaningar de ser framöver, hur ser informanterna på Vänersborg som kulturkommun och vilka åtgärder de tror skulle kunna underlätta deras arbete. De flesta svar kan ni läsa tidigare i rapporten då de rör sig inom de sju områden vi undersökt. De svar som inte fångas upp inom dem redovisar vi i detta kapitel.

Vad gör det lätt att arrangera i Vänersborg?

Svaren till denna fråga går att hitta tidigare i rapporten och rör främst god kontakt med kulturenheten och möjligheten att söka stöd. Arrangörerna hänvisar också till egen erfarenhet och kompetens och några menar att för dem “är inget problem med möteslokaler eller att få medlemmar att engagera sig och komma på evenemangen”.

Vad gör det svårt att arrangera i Vänersborg?

Även på denna fråga har många av svaren formulerats i rapportens tidigare kapitel. Arrangörerna lyfter här ofta frågor som lokalbrist, administration och marknadsföring.

I intervjuer med aktörer utanför centralorten möttes vi även av åsikter som att “man får strida för att vi finns på landsbygden, får klara oss på ideella krafter”. De menar att de får argumentera för mötesplatsernas fortsatta existens och de anser att de får för liten del av det kommunala utbudet, “eftersom kommunen inte lägger några arrangemang här”. Några säger att de “inte förväntar sig kommunens hjälp utan måste ta den ekonomiska risken själva”. Man tar även upp svårigheter att hitta innehåll till arrangemangen, “det är svårt att hitta utbud, och variation på musik och föreläsningar”. Och man nämner förstås även det generella och strukturella problemet “det är svårt att hitta ideella krafter som vill arbeta, framför allt över tid”.

Vilka utmaningar kan ni se nu och framöver?

Här som på många orter möter vi arrangörer som formulerar utmaningar i form av att "få ett stabilt och utökat medlemsantal". Man menar att det inte är enkelt att "väcka intresse för föreningen" och "det är alltid svårt att hitta människor till styrelsen", "hela föreningssverige är i gungning", "hur länge orkar föreningarna, om inte nästa generation hänger på så behövs ju kommunen".

Hos många konst/kulturrangörer möter vi även utmaningar som "vi behöver hitta ny publik, föryngra oss, vår musikgenre dör ut och tiden vi lever i gynnar inte att man går ut på evenemang. "Det gäller att föryngra publiken, ner till 30-40 år" och att en stor utmaning är "att få med de nya 65-åringarna". Man säger också att "Vänersborgarna är svårflörtade, det är samma folk som går på det mesta, svårt att nå ut" och "utmaningen är att synas och förmedla till vänersborgarna att utbudet finns här i stan". Någon frågar sig "Kan det bli för mycket musik/arrangemang?".

Andra svar på frågan om utmaningar är än mer strukturella, "Det finns väldigt mycket utbud som riktar sig till män och till äldre", "Vänersborg är rädda för att ha ett genustänk, det finns en uppfattning om att kvinnor bara vill hålla på med hantverk". Några menar också att "det behövs jobbas mer med vidgat deltagande". Någon analyserar utmaningar som att "kulturen behöver ta mer plats i debatten på politisk nivå, ta för sig mer och få större del av kakan. Fler och fler inser att kultur och fritid är en förutsättning för att bygga det goda samhället, men ingen vill finansiera det".

Några informanter tar upp frågan kring stad och land. "Landsbygdsfrågan är gigantisk, landsbygden utarmas. Man glömmer bort oss här på landsbygden. Kommunen kommer inte med utbud till oss utanför centralorten". En s.o.l-arrangör på landsbygden lyfte en utmaning som ingen tidigare formulerat så konkret, "vi ser en utmaning i storleksrationalisering på jordbruket. Det gör att familjer inte bor här för alltid, utan man kommer några år och driver ett jordbruk. Det blir inte så lätt att få trogna besökare då, det blir en omsättning på grannar". En aktör säger att "det är svårt att arrangera professionell kultur - det kommer ingen då! Vi ska ju erbjuda kultur för alla, men det blir svårt".

Vi möter även aktörer som menar att kommunens satsning på musikinriktning utmanar andra delar inom kulturområdet "Alla känner av detta fokus på musiken, det är en fullkomlig katastrof för kommunen att det sånt musikfokus".

Hur är Vänersborg som kulturkommun?

Flertalet informanter är stolta över kommunen och många beskriver ett rikt kulturliv med starka och aktiva föreningar och ett brett utbud av kultur.

Några beskrev Vänersborg som en “typiskt borgerlig stad”. En del gav det som ett svar på frågan om svårigheter med att arrangera, men också som en karaktärisering av kommunen. Någon såg det som en förutsättning för att kommunen kunnat bli så framgångsrik med sina musiksatsningar vilket i sin tur bidragit till att Vänersborg är att betrakta som en “kulturkommun” medan en annan informant ser en annan sida av myntet “Vi som håller på med andra konstformer tycker att vi har hamnat i skymundan lite, nu när kommunen är en musikkommun”. En informant beskriver det som att “den allmänna uppfattningen är nog att Vänersborg inte är någon särskild kulturkommun om man undantar musiksatsningen - de flesta kronor går sannolikt till vårt bandytempel”. Ett par informanter talade om begreppet “starke män” och problematiserade kring hur Vänersborg varit influerat av några tongivande namn som påverkat utvecklingen av kommunen och någon ställer sig frågan “kanske har den manliga makten här varit förutsättningen för att musiken tas på allvar?”.

En arrangör säger att “det är en bra kommun att verka i, men det finns vinnare och förlorare i publiken” och verkar mena att de med intresse för klassisk musik i detta fallet är vinnare. Generellt mötte vi dock en tämligen utbredd lojalitet med de kommunala satsningarna hos de ideella arrangörerna, främst i tätorten. Utanför centralorten menar någon att “vi på landsbygden känner inte att vi bor i en musikkommun”. Vi mötte generellt många positiva beskrivningar av kommunen som dock inte helt sällan avslutades med ett litet “men”, till exempel “jag upplever att det är en välkomnande kommun som man lätt kommer in i fastän man är ny, men det är lite krångligt på vägen”.

Vänersborgs centralstation

Små och stora åtgärder som arrangörerna anser skulle förbättra för dem

Vissa förändringar som arrangörerna önskat har vi formulerat oss kring i den övriga texten. Nedan citeras övriga tankar kring åtgärder.

- **En lista med musiker/föredragshållare/underhållare/studiebesök osv hade varit väldigt hjälpsam.**
- **Det hade varit trevligt om kommunen kunde arrangera lite musik utanför centralorten, jazz, klassiskt, pop osv.**
- **Kommunens föreningsregister har felaktiga uppgifter som inte ändras trots påstötningar.**
- **De kommunala tjänstepersonerna kommer väldigt sällan hit, det är både konstigt och tråkigt, man hoppas och tror att de ska vara intresserade själva.**
- **Bra om konditorierna kunde vara öppna på söndagar så att det lockas människor till stadskärnan.**
- **Vägs skylt som visar att finns en bygdegård här.**
- **Reda ut evenmangsfonden så att det inte byggs bara för idrottens förutsättningar, den skulle behöva uppdateras efter kulturföreningarnas behov.**
- **Önskar tillgång till kommunal hjälp med till exempel ljudtekniker.**

Reflektion

Under vårt arbete med Arrangörslyftet har vi nu i princip ställt samma frågor till cirka 215 aktörer under några år. Vi kan med säkerhet säga att vissa utmaningar är generella; åldrande arrangörsled, svårigheter att få till nya styrelser och medlemmar, hög medelålder bland publiken, men även utmaningar för lokalhållare utanför tätorten som ser att de har svårt att långsiktigt hålla ekonomiskt ansvar för upprustning. Vi menar att detta är en viktig fråga för kommuner som har ambitioner att hålla hela kommunen levande, eftersom det kräver både scener och mötesplatser utanför centralorten, men att det är en strukturell utmaning som vare sig en enskild tjänsteperson eller arrangör kan lösa.

En generell erfarenhet under våra intervjuer är att de som är boende och aktiva på landsbygden formulerar sig i frågor kring stad/landproblematiken i större utsträckning än aktörer i centralorten och i Vänersborg upplevde vi överlag en förmåga på de mindre orterna att samla vitala krafter. Man såg sig som handlingskraftiga aktörer där kommunen var ett komplement till de egna insatserna. Trots en stark kapacitet efterfrågas dock kommunalt engagemang och ansvar för landsbygden och ett sätt kan vara att kulturförvaltningen lägger fler kommunala arrangemang utanför centralorten och därmed är med och delar på de ekonomiska riskerna med att arrangera på landsbygd.

Att Vänersborg har som mål att vara Sveriges bästa musikkommun är tydligt uttalat och förankrat. Man gör stora satsningar på den klassiska musiken och på senare tid även på jazz. Vi kan se att det är den klassiska musiken som oftast åsyftas när man pratar om "musik" och det kan alltså sägas att den är att betrakta som norm. Detta kan riskera att osynliggöra bredden i konstarten, och strukturer och satsningar för annan musik som pop/rock/alternativ verkar också vara svagare. Om kommunen vill bli Sveriges bästa musikkommun och inte bara den bästa inom det klassiska området kan det vara av intresse att se över hur hela musikfältet främjas och därigenom öka både bredden, publiken och den allmänna förankringen för satsningen.

Den gamla folkparken

Två frågor från kommunen

Under Arrangörslyftet kompletterar vi vårt eget frågebatteri med kommunens egna frågor. I Vänersborgs fall handlar det om unga arrangörer och publik. I Vänersborg lyftes två frågor av kulturförvaltningen: *Det fanns förut en tradition av unga som tog plats och skapade en levande ung scen i Vänersborg. Var är de unga initiativen idag?* och *Vad vet vi egentligen om kulturpubliken i Vänersborg?*

Var är de unga initiativen?

Kommunen har satsat på att nå unga genom ungdomshuset Timjan, som är ett komplement till fritidsgårdarna, eller “näst intill en öppen kulturskoleverksamhet”. Inom Timjan finns möjlighet till aktiviteter initierade av de unga själva och verksamheten arrangerar även aktiviteter av, med och för unga och har öppna familjeaktiviteter.

När vi ställde frågor kring ungt engagemang och den unga publiken möttes vi ofta av svaret att det “nuförtiden är det ett lågt deltagande men att det såg annorlunda ut för 10-15 år sen, med en stark musikscen för och av unga”. Frånvaron av de unga rösterna inom kommunens kulturliv bidrar eventuellt till att vi inte märker av någon ung eller alternativ scen.

För den unga publiken finns arrangemang som “Schools out” och kulturfestivalen Kultur19 som arrangeras av kulturförvaltningen. VBG Dance festival arrangeras för och i viss mån av unga. Av de fria arrangörerna vi intervjuade var det dock de arrangörer med säte på Restad Gård som starkast talade om ett barn/ungaperspektiv.

Några har lyft kommunens musiksatsning som en problematik i förhållande till det unga engagemanget, och då främst menat att satsningen inte är generell utan enbart gäller den klassiska musiken, “i kommunen har man sina flaggskepp - den klassiska musiken - som man är väldigt stolt över, men man kan ju inte bara satsa på det och missa allt det andra” och man lyfter också frågor om bredden inom den kommunala musikskolan, “Varför heter det ens musikskola och inte kulturskola, det osynliggör ju alla som inte jobbar med musiken”.

Reflektion

En livaktig ung scen kan ofta vara självgenererande då unga förebilder skapar nya unga arrangörer. På samma sätt kan frånvaron av unga arrangörer skapa ett stiltje i återväxten då det inte finns en enkel väg in i arrangörskapet för unga. Vänersborg har en tid bakom sig där ungas engagemang inom kultur och framför allt alternativ musik var starkt. Nu har det engagemanget mattats av och strukturerna som byggdes upp under den tiden finns inte längre. Vi kan ana att kommunen nyorienterar sig och ännu inte riktigt hittat former för att hantera den förhållandevis nya frånvaron av ungt engagemang.

Som vi skriver i kapitlet om stöd och bidrag kan det vara av vikt att satsa proaktivt och främjande för att på sikt möjliggöra att det unga engagemanget ökar. Att skapa strukturer där de unga som uttalar intresse och engagemang snabbt fångas upp och ges möjligheter att utvecklas och pröva sina idéer blir på så sätt en investering i de som är möjliga framtida förebilder för ännu fler unga. En "snabb slant"-variant, ett aktivt arbete med att locka unga att testa på arrangörskap och en möjlighet till coachning och stöd från kommun, studieförbund eller andra aktörer är andra sätt att bygga en struktur inom vilken ungt arrangörskap kan frodas. En dialog som bör vara ständigt levande inom kulturförvaltningen och tillsammans med unga i kommunen kan grundas i frågor som: hur stöttar man unga arrangörer på bästa sätt och var hittar man de potentiella eldsjälarna? Hur värdefullt är ett rikt kulturliv av och för unga och vilka satsningar är möjliga att göra? I en kommun med stor satsning på den traditionella och klassiska musiken kan ett starkt ungt drivet kulturliv vara balanserande för hur tillgänglig och inkluderande kulturen upplevs.

Vänersborgs musikskola har en uttalad klassisk och jazzprofil. De unga med intresse inom andra konstarter eller musikgenrer har inte lika stora möjligheter att inom kommunens ramar utveckla sitt eget skapande. Vi vet att ungt arrangörskap ofta bottnar i eget utövarskap, och man kan därför ana att fler potentiella arrangörer skulle kunna växa fram om det fanns möjligheter att fördjupa sig inom ett bredare spektrum av kulturella områden.

Vi vill avsluta reflektionen kring unga arrangörer med medskicket om att detta inte är en utmaning som är speciell för Vänersborg. Det unga engagemanget har förändrats överallt och mindre kommuner har sällan ett livaktigt ungt kulturliv. Unga engagerar sig, men ofta på andra sätt än tidigare. Att ha en relation med kommunens unga, att bygga strukturer som är föränderliga och hela tiden ha en lyhördhet för de ungas behov kan dock vara en viktig grund för att kunna skapa de bästa möjliga förutsättningar för unga arrangörer.

Vad vet vi om kulturpubliken i Vänersborg?

I intervjuer frågade vi arrangörerna vem deras publik är. Frågan tolkades oftast som en fråga om ålder och många svar vittnar om att publiken är ungefär som arrangörerna själva, i 50-årsåldern och uppåt; "mestadels semiantika individer mellan 50-100", "allmänt musik- och kulturintresserad publik, grovt sett 50+", "pensionärer och daglediga", "mestadels upp till 50-60 år". På några bygdegårdar finns även ett familjeutbud som lockar föräldrar med barn.

Vänersborgs gamla vattentorn

Någon uttryckte en positiv förändring med nya medier: “tidigare kom ungefär samma människor varje gång, mest äldre. Nu har det blandats upp lite mer tack vare Facebook och Visit”.

Förutom ålder förekom tankar kring varifrån publiken kom geografiskt och i vissa fall kring publikgruppens intresseområden, “musik” och “allmänt kulturintresse”.

Reflektion

Om vi ska prata om vad vi vet om publiken i Vänersborg får vi fokusera mer på det som inte sägs än det som faktiskt uttrycks av arrangörerna. Vi kan konstatera att ytterst få informanter hänvisade till faktisk kunskap om publiken. Och det är oftast så det ser ut - man gör antaganden kring vilka människor som besökt ens arrangemang och utgår från dem när man talar om "sin publik".

Ståtligt hörnhus i Brålanda

Om man som arrangör eller kommun är intresserad av att gå längre, att faktiskt ta reda på vem som besöker och inte besöker arrangemangen kan det krävas en medveten satsning. I gengäld kan man få många ledtrådar kring hur man kan behålla sin aktuella publik, och hur man hittar en ny.

Publikundersökningar - stora som små - kan ge bra underlag för utveckling och skapa en god dialog mellan arrangörer och publik. Man kan då få svar på frågor som: Vad tycker publiken egentligen, varför kommer man tillbaka eller varför kommer man inte tillbaka? Hur nås publiken av marknadsföringen och vilka invånargrupper tycker aldrig att det händer något för dem?

Avslutande ord

Att göra Arrangörslyftet i Vänersborg har varit stimulerande men även i vissa delar en utmaning och rapporten visar förhoppningsvis på detta. Den baseras på de intervjuades ord och dessa har flera gånger varit tämligen disparata - ett vittnesmål från en arrangör möttes snart av ett annat med motsatt innebörd. Vi hoppas dock att vi lyckats skriva fram variationen av svar - både det som uttrycktes av många men även i flera fall den helt motsatta åsikten.

Vi presenterar här en ögonblicksbild av Vänersborgs kulturliv, av engagemang, drivkrafter och satsningar men också av utmaningar och önskemål inför framtiden. En del av dessa delar kommunen och arrangörer med omvärlden och andra är helt unika för just Vänersborg.

Vänersborg har många styrkor väl värda att nämna, till exempel en djärv investering i dansutveckling och en kontinuerlig satsning på den klassiska musiken som profilerar kommunen. Inom de andra kulturformerna kan Vänersborg troligtvis hitta flera av sina utvecklingsområden. Vad kan hända med en kommun med så starka kultursatsningar om det också blir möjligt att låta satsningen innefatta fler konstformer, publikgrupper och genrer? Och om kommunen önskar utveckling inom det unga fältet kan dessa perspektiv också vara något att utgå ifrån för att närma sig viktiga frågor kring vem som deltar och inte deltar i kulturen idag.

Den ideella tiden - både hos konst/kulturarrangörer och s.o.l-arrangörer som i Vänersborg representeras av sammanlagt nio ideella heltidsarbetande, är en ömtålig valuta med högt värde. Eftersom kommunen vinner mycket på de ideellas kraft kan det också vara värdefullt med en diskussion kring hur man värnar och främjar den kraften i längden. Det är deras förmåga som genererar så mycket i vårt samhälle; engagerade invånare, levande städer och landsbygder, livligt kulturliv och attraktiva platser.

Vi vill tacka tjänstepersoner, alla arrangörer och andra aktörer som deltagit i intervjuer. Det är dessa generösa vittnesmål som ligger till grund för den här rapporten och vi hoppas och tror att vi genom detta tillsammans lägger en grund för ett ännu starkare arrangörsliv i Vänersborg framöver.

Tack!

Kultur i Väst 2019
Helen Liljedal
Astrid Ekermo

Återkoppling

De aktörer vi har intervjuat förväntar sig en återkoppling. Kultur i Väst distribuerar rapporten i sin helhet till de aktörer som har bidragit via samtal och mail, efter att den överlämnats till Vänersborgs kommun. Vi rekommenderar en återkoppling från kulturförvaltningen till arrangörer när rapporten tagits omhand om hur innehållet kommer hanteras. Vi uppmanar även kommunen och arrangörerna att sprida rapporten inom kommunens sektorer och politikområden, men även i samverkansområden med andra kommuner samt via kommunalförbunden.

Omkring ett år efter att Kultur i Väst överlämnat rapporten återkommer vi för att göra en utvärdering av effekter av Arrangörslyftet.

Byst av Erik Josias Sparre

Utvecklings- insatser

Nedan presenteras förslag på insatser som vi anser kan stärka arrangörskapet i Vänersborg. En del är enkla att genomföra och andra mer långsiktiga, man kan välja enstaka insatser eller flera i en strategisk plan för arrangörsutveckling. Vi separerar förslagen i praktiska och strategiska och presenterar utvecklingsområdet med bakgrund, förslag på insats och målsättning.

Mer strategiska insatsförslag

1.1 Framtagande av kulturplan

Bakgrund: Vänersborg har i nuläget ingen aktiv kulturplan, något som både tjänstepersoner och arrangörer har uttryckt efterfrågan av.

Förslag: Framtagande av kulturplan.

Kultur i Väst kan vid önskemål konsultera kommunen i planering av en kulturplansprocess.

Målsättning: Ett stödjande dokument för kulturförvaltningens personal genom en långsiktig och gemensam riktning.

1.2 Fler bibliotek som mötesplatser

Bakgrund: Det centrala biblioteket fungerar som en mötesplats där invånare möter varandra och kultur. Filialerna på landsbygden har mer funktion av in-/utlån av böcker. Samtidigt efterfrågas mer kommunalt engagemang på samma landsbygd.

Förslag: Se över om det finns potential för även de mindre biblioteken att utvecklas till "mötesplatser", i linje med kommunala biblioteksplanens formulering "Biblioteket och dess filialer är naturliga mötesplatser för människor och en knutpunkt för kommunens invånare". Detta kan också vara ett sätt att möta den efterfrågan kring mer kultur presenterad av och i samverkan med kommunen på de mindre orterna.

Kultur i Väst kan vid önskemål konsultera kommunen inom biblioteksutveckling.

Målsättning: Ökad kommunal kulturell närvaro på landsbygden och i småorter. Ökat utbud av professionell kultur i hela kommunen.

1.3 Främjande av ungt arrangörskap

Bakgrund: Det finns en efterfrågan på ökat ungt arrangörskap men få unga engagerar sig inom arrangörskapet.

Förslag: Satsning på att proaktivt arbeta för ett ökat ungt arrangörskap. Exempelvis deltagande i KulturCrew som har som syfte att utbilda unga arrangörer inom skola, kulturskola och fritidsverksamheter. Ungas egna engagemang kan även lyftas mer på sidan ungvbg, med information om hur man kan gå till väga, vilka stöd som finns och goda exempel.

Kultur i Väst kan vid önskemål konsultera kommunen kring ungt arrangörskap.

Målsättning: Ökad ung delaktighet i kulturlivet samt förnyring av arrangörsleden. Ökad efterfrågan av "snabb slant"-variant.

1.4 Samtal kring ökat kommunalt arrangörskap på kommunens landsbygder

Bakgrund: Kulturförvaltningen är flitiga arrangörer av professionell kultur men kommunens landsbygder får sällan ta del av dessa arrangemang i eget närområde.

Förslag: Samtal internt inom kulturförvaltningen och externt med landsbygdens arrangörer kring möjligheten för förvaltningen att presentera professionell kultur i samarbete med aktiva föreningar och bygdegårdar.

Målsättning: Tillgänglig professionell kultur i hela kommunen utan att den större ekonomiska risken tas av enskild arrangör. Ökad kommunal närvaro i hela kommunen och vidgat deltagande genom nya/andra publikgrupper.

1.5 Publikundersökningar

Bakgrund: Det finns en önskan i kulturförvaltningen att få ökad kunskap om publiken i kommunen. Många arrangörers verksamhet skulle också gagnas av en mer initierad bild av publik/icke-publik.

Förslag: En satsning på publikundersökningar i kommunen görs, i samverkan med arrangörerna. Denna kännedom kan sedan användas för insatser inom publikutveckling för att öka och bredda de invånargrupper som nås av den offentligt finansierade kulturen.

Kultur i Väst kan vid önskemål konsultera kommunen i arbetet med publikutveckling.

Målsättning: Vidgat deltagande i kulturlivet med nya publikgrupper som tar del av kulturutbudet.

1.6 Översyn av lokalbehov

Bakgrund: I Vänersborg finns starka arrangörer inom framförallt musik som lyfter ett stort behov av bättre anpassade lokaler för verksamheten.

Förslag: Översyn av tillgängliga kulturlokaler och behov av desamma. Sektorsövergripande samtal kring kulturens värde för kommunen och nödvändigheten i att kulturens lokaler utvecklas, tillgängliggörs och investeras i.

Målsättning: Ökade möjligheter för kulturförvaltningen och kommunens arrangörer att presentera kultur för en publik.

1.7 Fortbildning för politiker

Bakgrund: Kommunens politikområde ”kultur” omfattar allt från bibliotek, kulturarv och konstarter till mer populärkulturella uttryck som exempelvis spelkultur. Som politiker behöver man inte vara sakkunnig på alla områden men det finns allmänna principer och lagar som kommit till framför allt för att behålla konstens och kulturens frihet vilket är en viktig förutsättning för demokratin.

Förslag: En fortbildningsinsats för politiska representanter i kultur- och fritidsnämnden.

Kultur i Väst kan stödja insatsen med kursdagen ”Allt du behöver veta om kulturpolitiken” som är ett tillfälle för förtroendevalda med ansvar för kulturfrågor.

Målsättning: Ökad kunskap och perspektiv inom kulturområdet kan främja att förtroendevalda i nämnder med ansvar för kulturfrågor får rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Därigenom stärks även kulturens och arrangörernas förutsättningar.

2. Mer operativa insatsförslag

2.1 Snabb slant

Bakgrund: Vänersborg har tidigare erbjudit ett mindre enkelt stöd till unga arrangörer, likt det som i flera kommuner kallas ”Snabb Slant”. Då efterfrågan från unga var låg beslutades att avveckla stödet.

Förslag: Återinför ett stöd möjligt att söka för icke-organiserade unga personer som vill arrangera kultur. Stödet bör vara ”snabbt” och ”enkelt”. Ett aktivt arbete för att skapa efterfrågan av stödet är en viktig beståndsdel för att satsningen ska bli främjande.

Målsättning: Ett strukturerat arbete kring unga arrangörer och ung delaktighet där stödet till unga arrangörer är en del med målsättning att kultur av och för unga ska ta och ges mer plats.

2.2. Stöd till arrangörer utanför traditionella organisationsstrukturer

Bakgrund: Arrangörsstöd ges enbart till arrangörer i föreningsform vilket i en tid av förändrade organisationsvanor kan skapa hinder för engagemang och arrangemang.

Förslag: Se över möjligheten att även stötta personer som inte organiserar sig i förening genom att exempelvis ta kostnader direkt genom kommunen. Samtal förs om hur ett kulturliv som inte organiseras i föreningar kan finansieras.

Målsättning: Hinder för arrangemang undanröjs och fler invånare får möjlighet att arrangera kultur.

2.3 Utbud och utblick

Bakgrund: I kommunen finns flera s.o.l-arrangörer som också har intresse av att presentera mer professionell kultur. Dessa arrangörer uttrycker svårigheter med att hitta bra utbud som passar deras begränsade resurser och förutsättningar.

Förslag: Kulturförvaltningen tar med representanter från intresserade arrangörsgupper på utbudsdagar eller liknande arrangemang där bokningsbar scenkonst visas upp. Förvaltningen kan även i dialog med föreningar uppmana till att använda kommunal kompetens vid urval av till exempel författarbesök, musik och scenkonst. Kulturförvaltningen kan också lotsa arrangörer vidare till resurser som Musikcentrum Väst, Kulturkatalogen Väst och liknande.

Målsättning: Minskad tröskel att arrangera scenkonst på de små scenerna i kommunen. Inspiration och utblick för arrangörer och möjlighet för kommun och arrangör att samverka om arrangemang.

2.4 Översyn av platser för marknadsföring

Bakgrund: Arrangörer efterfrågar information om fysiska och digitala lokala plattformar för marknadsföring.

Förslag: En översyn av platser för synlighet, digitala och fysiska, exempelvis kalendarier, affischeringstavlor och hemsidor, samt spridning av den informationen. Tydliggör och kommunicera regelverk, rutiner och kontaktpersoner. Vid behov bygg ut möjligheter med fler platser för synlighet, exempelvis efterfrågas digitala affischtavlor.

Målsättning: Tydligare strukturer för marknadsföring och stärkta möjligheter för arrangörerna att synliggöra sin verksamhet.

2.5 Utvecklingsprocess kring marknadsföring

Bakgrund: Flera arrangörer i Vänersborg säger sig sakna nödvändig kompetens för marknadsföring.

Förslag: Erbjudna långsiktig utvecklingsprocess inom marknadsföring för arrangörerna.

Målsättning: Fler invånare får del av den kultur som arrangeras. Arrangörernas intäkter ökar.

2.6 Bredare inbjudningar till arrangörsträffar

Bakgrund: Till de möten för arrangörer som samordnas av kulturförvaltningen bjuds idag enbart föreningsrepresentanter från föreningar som har stöd från kommunen in.

Förslag: Kulturförvaltningens möten med arrangörer breddas till att röra alla som inom kommunen arrangerar kultur. Med fördel kan dock arrangörerna delas upp i s.o.l-arrangörer och konst/kulturarrangörer då deras förutsättningar och intressen ofta skiljer sig åt.

Målsättning: Dialogen mellan arrangör och kommun breddas och inkluderar fler aktörer. Arrangörer som deltar på träffar får möta andra arrangörer med liknande förutsättningar och behov.

Stora biografen där Vänersborgs filmstudio visar film

Bilaga 1

Arrangörer och representanter vi mött

I Vänersborg intervjuade vi sammanlagt 37 aktörer – arrangörer, tjänstepersoner, studieförbund, lokalhållare och enskilda personer. Sju intervjuer gjordes via mail eller telefon, resten vid personliga möten.

Kommunen

Förvaltningschef
Verksamhetschef kultur
Kultursekreterare
Barn och ungekultursamordnare
Kommunikatör
Bibliotekarie
Vänersborgs Konsthall
Ung kultur/Timjan
Musikskolan

Arrangörer

Birger Sjöbergsällskapet
Blue Chain Vänersborgs rock och bluesförening
Brålanda Företagarförening
Brålanda väntjänst
Ekebro Bygdegårdsförening
Folkets Hus
Folkets Park Dalaborgsparken
Galleri 3
Galleri SjälGlad
Gestad Bygdegårdsförening
Grupp av knoppar
Kören Munay
Några Målare %
SPF Seniorerna Lilla Paris i Vänersborg
Support Group Network
Svenska Turistföreningen, STF Dalsland
Vänersborgs ”eminenta” storband
Vänersborgs Filmstudio
Vänersborgsgruppen
Vänersborgs Musikförening
Vänersborgs Teaterföreningen
Vänersnäs Bygdegårdsförening
Västra Tunhems Hembygdsförening
Åttersruds bygdegårdsförening

Övriga

Evenemangsfonden i Vänersborg

NBV

Studieförbundet

Vänersborgs museum

Utanför Västra Tunhems hembygdsgård

Bilaga 2

Arrangörer i Vänersborg

Utöver nedan listade arrangörer finns bygdegårdar, hembygdsföreningar, samhällsföreningar, andra sociala föreningar, etniska föreningar och fristående arrangörer som arrangerar kultur mer sällan. Utövare såsom körer och orkestrar arrangerar ibland sina egna produktioner och studieförbunden är flitiga arrangörer i många kommuner. Dessutom arrangeras kultur på krogar, restauranger, på skolor, hos privatpersoner och inte minst inom flera av kommunens övriga arenor.

Med reservation för att det kan finnas felaktigheter om arrangörer, att information fallit bort eller tillkommit samt för att vi med stor sannolikhet inte hittat alla aktörer som arrangerar kultur i Vänersborgs kommun.

Birger Sjöberg-sällskapet

Arrangerar musik och föredrag kopplat till Birger Sjöberg.

Blue Chain bluesförening

Arrangerar blues och rockkonserter i Vänersborg.

Brålanda företagarförening

Arrangerar bland annat konstrunda, bokmässa, barnens dag och tomtetåg.

Brålanda väntjänst

Organiserar frivilligarbete för äldre och daglediga i Brålanda. Arrangerar bland annat modevisningar, musikunderhållning, föreläsningar och andra sociala aktiviteter.

Café Gula Huset

Arrangerar musikkvällar med fokus på rock och country.

Ekebro Bygdegårdsförening

Arrangerar bygdeverksamhet, filmvisningar, pubaftnar m.m.

Folkets Hus

Huset inrymmer restaurang, festlokaler, Vänersborgs Teater samt Vänersborgs Konsthall. Folkets Hus själva arrangerar after work med musikunderhållning och även kulturinslag inom bland annat humor och musik.

Folkets Park Dalaborgsparken

Arrangerar danskvällar under sommarmånaderna.

Föreningen Norden i Vänersborg

Arrangerar kulturhändelser och föreläsningar inom nordisk kultur.

Galleri 3

Föreningsdrivet galleri som arrangerar utställningar.

Galleri SjälGlad

Enskild konstnär.

Gestad Bygdegårdsförening

Arrangerar allmän bygdeverksamhet men framför allt föreställningar med den egna lokala amatörteatern.

Grupp av knoppar

Arrangerar egenproducerade teaterföreställningar med och för asylsökande på Restad Gård men även för en bredare allmänhet.

Några Målare

Arrangerar konstutställningar.

SPF Seniorerna Lilla Paris

Arrangerar uppträdanden och föreläsningar för föreningens medlemmar.

Support Group Network

SGN har en bred verksamhet av och för asylsökande på Restad Gård. Inom arrangörsverksamheten kan nämnas bland annat konserter och högläsningar.

Svenska Turistföreningen Dalsland

Arrangerar bland annat vandringar och bildvisningar.

Vänersborgs Filmstudio

Arrangerar visningar av aktuell kvalitetsfilm.

Vänersborgsgruppen

Arrangerar utställningar med föreningsmedlemmarnas egen konst.

Vänersborgs Konstgrafiska Verkstad

Konstnärsförening som bland annat arrangerar utställningar.

Vänersborgs Musikförening

Stor verksamhet av musikarrangemang inom främst jazz och kammarmusik.

Vänersborgs Riksteaterförening

Arrangerar professionell teater.

Vänersnäs Bygdegårdsförening

Bedriver bred bygdeverksamhet med bland annat Valborgsmässofirande.

Västra Tunhems Hembygdsförening

Bedriver hembygdsverksamhet och sommararrangemang med musik.

Åttersruds bygdegårdsförening

Arrangerar brett inom kultur och folkbildning. Bland annat filmvisningar, musikal och musikföreställningar, loppis och motionsdans.

Graffiti utanför Timjans lokaler

Bilaga 3

Intervjufrågor

Våra intervjuer är i genomsnitt en timme långa och genomförs med 1-4 representanter per aktör.

Intervjuer med arrangörer

- Namn på intervjuad
- Namn på förening/arrangörsgrupp/arrangemang
- Vad arrangerar ni? För vem? Hur ofta?
- Hur många ideella timmar uppskattar du att du/ni arbetar i din förening/organisation per vecka/månad/år? Välj det mest relevanta.

Om drivkrafter och utmaningar

- Drivkrafter- vad driver dig/er att arbeta ideellt?
- Vad gör det lätt att vara arrangör i kommunen?
- Vad gör det svårt att vara arrangör i kommunen?
- Ser ni utmaningar som ni som arrangörer ställs inför/kommer möta?

Om samverkan

- Samverkar ni med andra föreningar/näringsliv/studieförbund osv, på vilket sätt?
- Upplever du/ni konkurrens från andra föreningar/organisationer/kommunen?
- Saknar ni samverkansmöjligheter med kommunen, med andra föreningar, med andra intressenter?
- På vilket sätt skulle ni vilja samverka?

Om kommunala och regionala förutsättningar och stöd

- Vilka/vilket stöd har ni från kommunen, regionen, nationellt, ex ekonomiska, administrativa, lokaler, osv?
- Stora eller små åtgärder/stöd som skulle underlätta för er som arrangör?

Om lokaler och scener

- Var arrangerar ni?
- Fyller lokaler som finns tillgängliga i kommunen era behov, finns det bra, tillräckligt många, prismässigt överkomliga lokaler?
- Är ni lokalägare, hyr ni ut, till vad/vilka?

Om marknadsföring PR

- hur marknadsför ni er, sociala medier, tidningar, annonsblad, osv?
- var marknadsför ni er, geografiskt?
- Har ni tillräcklig kunskap/möjligheter/resurser att arbeta med marknadsföring/PR?
- Saknar ni detta, behöver ni stöd?

Om arbete kring

- Tillgänglighet
- Mångfald
- Jämställdhet
- Glesbygd/landsbygd/tätort
- Publik

Övrigt

- Något annat vi borde fråga er om?
- Generella övriga tankar om Vänersborg som kulturkommun?

Intervjuer med tjänstepersoner

- Vad arrangerar ni?
- Finns det andra aktörer som arrangerar inom samma genre?
- Hur stor del av din tjänst ägnar du åt arrangemang?
- Har ni detta i ert uppdrag eller arrangerar ni av nödvändighet?
- vilka stöd söks mest?
- vilka söker och vilka får?
- vilka söker inte, saknar ni genrer, representativitet
- hur/med vilka samverkar ni?
- Vilka behov/utmaningar har ni som kommun/arrangör/handläggare
- Vilka behov/utmaningar har ser ni att andra arrangörer har?

